KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 15.7.2026 r.
COM(2026) 387 final

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Ocena na podstawie art. 4 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/2323

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Ocena na podstawie art. 4 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/2323

I. Wprowadzenie

Reforma wspólnego europejskiego systemu azylowego (WESA) wprowadzona paktem o migracji i azylu (zwanym dalej „paktem") stanowi zasadniczy krok w kierunku ustanowienia bardziej zrównoważonych, skutecznych i odpornych europejskich ram zarządzania migracją.

Głównym celem paktu jest ustanowienie zrównoważonego i zintegrowanego systemu, w którym odpowiedzialność i solidarność są ze sobą powiązane i wzajemnie się uzupełniają. Chociaż reforma zwiększa obowiązki państw członkowskich, w szczególności na granicach zewnętrznych, wprowadza również stały, obowiązkowy i elastyczny mechanizm solidarności w celu wspierania państw członkowskich znajdujących się pod presją.

Skuteczne funkcjonowanie nowego systemu zależy zatem od utrzymania tej równowagi. Niedociągnięcia we wdrażaniu paktu mogą osłabić obowiązki solidarności i niezbędne wzajemne zaufanie, zwłaszcza w odniesieniu do przepisów dotyczących odpowiedzialności. W tym kontekście art. 60 ust. 3 akapit czwarty rozporządzenia (UE) 2024/1351[1] (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie zarządzania azylem i migracją") stanowi, że państwa członkowskie wnoszące wkład nie są zobowiązane do wykonania swoich wkładów ani do stosowania kompensacji odpowiedzialności wobec państwa członkowskiego będącego beneficjentem, w przypadku gdy Komisja zidentyfikowała niedociągnięcia systemowe w odniesieniu do przepisów dotyczących odpowiedzialności, które mogłyby mieć poważne negatywne konsekwencje dla funkcjonowania tego rozporządzenia. Przepis ten odzwierciedla potrzebę zapewnienia, aby ramy solidarności funkcjonowały równolegle ze skutecznym wykonywaniem obowiązków związanych z ustalaniem odpowiedzialności i przekazaniem.

Jednocześnie należy przypomnieć, że pakt wprowadza szerszą i bardziej kompleksową reformę unijnych ram migracji i azylu, która ma stopniowo zmniejszać presję na granicach zewnętrznych Unii oraz wzmacniać środki przeciwko niedozwolonemu wtórnemu przemieszczaniu się w obrębie Unii. W ramach nowego systemu ustanawia się bardziej zintegrowane procedury na wszystkich etapach zarządzania migracją, w tym kontrole przesiewowe, procedury azylowe na granicy i powrotowe procedury graniczne oraz szybkie powroty osób niewymagających ochrony międzynarodowej. Obejmuje on również środki mające na celu zwiększenie skuteczności procedur azylowych i procedur powrotu, w szczególności przez zmienione koncepcje bezpiecznego kraju pochodzenia i bezpiecznego kraju trzeciego, a także wdrożenie niedawno zreformowanych unijnych ram dotyczących powrotów. Łącznie środki te mają na celu ustanowienie skuteczniejszego i bardziej odpornego europejskiego systemu zarządzania migracją.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zarządzania azylem i migracją, zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1147 i (UE) 2021/1060 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 604/2013, *Dz.U. L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj*.

W ramach pierwszego rocznego cyklu zarządzania migracją w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/2323[2] wskazano cztery państwa członkowskie jako państwa członkowskie znajdujące się pod presją migracyjną: Cypr, Grecję, Hiszpanię i Włochy. Te państwa członkowskie są uprawnione do korzystania z rocznej puli solidarnościowej ustanowionej decyzją wykonawczą Rady 2025/2642[3]. Istnienie niedociągnięć systemowych w którymkolwiek z tych czterech państw członkowskich, które to niedociągnięcia mogłyby mieć poważne negatywne konsekwencje dla funkcjonowania rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją, skutkowałoby zastosowaniem art. 60 ust. 3 akapit czwarty tego rozporządzenia.

W tym kontekście w art. 4 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/2323 Komisję zobowiązano do oceny, czy nie dokonano poprawy praktyk, o których mowa w tej decyzji, w odniesieniu do rozporządzenia (UE) 604/2013[4] (rozporządzenie Dublin III), a tym samym czy stanowią one systemowe niedociągnięcia, które mogą prowadzić do poważnych negatywnych konsekwencji dla funkcjonowania rozporządzenia (UE) 2024/1351, w którym to przypadku zastosowanie ma art. 60 ust. 3 akapit czwarty rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją. W decyzji tej Komisję zobowiązuje się do przeprowadzenia oceny do 12 lipca 2026 r. oraz ponownie do 15 października 2026 r.

Oceny, które Komisja ma przeprowadzić, powinny koncentrować się przede wszystkim na tym, czy dokonano poprawy praktyk, o których mowa w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/2323 w odniesieniu do rozporządzenia Dublin III, oraz czy poczyniono postępy w celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania nowych przepisów dotyczących odpowiedzialności przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją. W tym kontekście i w celu zapewnienia trwałego przejścia z systemu odpowiedzialności, o którym mowa w rozporządzeniu Dublin III, na nowe przepisy określone w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją należy zwrócić szczególną uwagę na poziom współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi, w tym na aktywne zaangażowanie służące ułatwianiu przekazywania osób oraz stopniowe zacieśnianie współpracy w kwestiach praktycznych i logistycznych.

W związku z tym współpraca operacyjna w zakresie stosowania przepisów dotyczących odpowiedzialności między Cyprem a pozostałymi państwami członkowskimi nie budzi żadnych szczególnych obaw. Podobnie współpraca operacyjna w zakresie stosowania przepisów dotyczących odpowiedzialności między Hiszpanią a pozostałymi państwami członkowskimi nie budzi żadnych szczególnych obaw. W związku z powyższym nie ma potrzeby ustanawiania szczególnego monitorowania, o którym mowa w art. 4 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/2323.

---

[2] Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2025/2323 z dnia 11 listopada 2025 r. na podstawie art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1 351, *Dz.U. L, 2025/2323, 14.11.2025, ELI:* http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2323/oj.

[3] Decyzja wykonawcza Rady w sprawie ustanowienia rocznej puli solidarnościowej na 2026 r.

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona), *Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31, ELI:* http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj.

4 kwietnia 2025 r. w komunikacie Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie statusu zarządzania migracją w Grecji kontynentalnej[5] stwierdzono, że przekazywanie osób do Grecji powinno odbywać się w taki sam sposób jak w przypadku pozostałych państw członkowskich i zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącym wykładni art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 604/2013.

W grudniu 2022 r. Włochy zawiesiły przyjmowanie przekazań, z wyjątkiem przypadków łączenia rodzin małoletnich bez opieki[6]. W wyroku z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawach połączonych C-185/24 i C-189/24[7] Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej uznał, że państwo członkowskie wyznaczone jako odpowiedzialne na podstawie kryteriów określonych w rozdziale III rozporządzenia (UE) nr 604/2013 nie może jednostronnie zwolnić się z tego obowiązku.

Ponieważ państwa członkowskie powinny zagwarantować, aby praktyki już zaobserwowane w ich państwach w odniesieniu do rozporządzenia (UE) nr 604/2013 wyeliminowano, współpraca operacyjna między Grecją a pozostałymi państwami członkowskimi, a także między Włochami a pozostałymi państwami członkowskimi w zakresie stosowania przepisów dotyczących odpowiedzialności wymaga bardziej szczegółowej analizy.

II. Ocena sytuacji w Grecji

Grecja wykazała trwałe zaangażowanie i znaczące starania w ramach przygotowań do wdrożenia paktu, jak wskazano w trzecim sprawozdaniu Komisji na temat stanu wdrażania paktu[8], obejmujące szereg środków mających na celu zapewnienie stosowania nowych przepisów dotyczących odpowiedzialności określonych w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją, a także kluczowe innowacje wprowadzone paktem, takie jak kontrole przesiewowe i procedury graniczne oraz Eurodac.

Grecja poczyniła znaczne postępy w ustanawianiu ram prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do wdrożenia paktu. 9 czerwca 2026 r. przyjęto przepisy krajowe dostosowujące greckie ramy prawne. Władze podjęły również szeroko zakrojone działania koordynacyjne i komunikacyjne, w tym przygotowały wytyczne operacyjne i specjalne warsztaty dla służb zaangażowanych we wdrażanie nowych procedur.

Zakończono też istotne przygotowania operacyjne na potrzeby procedury granicznej. Grecja wyznaczyła odpowiednie obiekty, przeprowadziła projekty pilotażowe w kilku lokalizacjach i ustanowiła wielopodmiotowy mechanizm koordynacji obejmujący wszystkie kluczowe

[5] Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie statusu zarządzania migracją w Grecji kontynentalnej, 4 kwietnia 2025 r., COM(2025) 170 final.

[6] 5 grudnia 2022 r. włoska jednostka dublińska przekazała wszystkim jednostkom dublińskim okólnik, w którym stwierdziła, że ze względu na nagłe przyczyny techniczne związane z niedostępnością ośrodków przyjmowania państwa członkowskie są proszone o tymczasowe zawieszenie przekazań do Włoch na podstawie rozporządzenia (UE) nr 604/2013, z wyjątkiem przypadków łączenia rodzin małoletnich bez opieki. W kolejnym okólniku z 7 grudnia 2022 r. włoska jednostka dublińska uzupełniła powyższe stanowisko i wskazała, że biorąc pod uwagę dużą liczbę osób przybywających zarówno na granice morskie, jak i lądowe, istnieje potrzeba zmiany harmonogramu działań w zakresie przyjmowania obywateli państw trzecich, z uwzględnieniem również braku dostępnych miejsc przyjmowania. Władze włoskie nie uchyliły ani nie zastąpiły formalnie wskazanych wyżej okólników z 2022 r.

[7] Sprawy połączone C 185/24 i C 189/24 [Tudmur], pkt 42: potwierdzony również wyrokiem TSUE z dnia 5 marca 2026 r. w sprawie C-458/24 [Daraa], pkt 38.

[8] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Stan wdrażania paktu o migracji i azylu”, COM(2026) 196 final.

organy krajowe, EUAA i Frontex. Władze wprowadziły także rozwiązania operacyjne mające ułatwić przestrzeganie nowych terminów, w tym usprawnione procedury przekazywania spraw, dodatkowe zdolności przyjmowania na Krecie oraz specjalne rozwiązania transportowe umożliwiające szybkie przekazywanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową poza Kretę. Krajowy Urząd ds. Przejrzystości wyznaczono jako niezależny mechanizm monitorowania praw podstawowych podczas kontroli przesiewowych i procedur granicznych.

W kwietniu 2026 r., zgodnie z art. 23 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/2055, Grecja poinformowała Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA) o miejscach przekazania, które mają być wykorzystywane do celów rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją, w tym o miejscach przekazania drogą lotniczą, morską i lądową, miejscach przekazania na zasadzie dobrowolności oraz docelowym porcie lotniczym.

W ramach przygotowań do wdrożenia rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją znacznie wzmocniono zdolności operacyjne krajowej jednostki dublińskiej. 2 czerwca 2026 r. w ramach planu operacyjnego EUAA do jednostki dołączyło 15 dodatkowych pracowników tymczasowych, co oznacza, że całkowity poziom zatrudnienia wynosi 69 pracowników (34 pracowników tymczasowych, 21 pracowników zatrudnionych na czas określony i 14 pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony), wspieranych przez pięciu szefów zespołów. W celu wsparcia krajowej jednostki dublińskiej w okresach zwiększonego obciążenia pracą mogą być również rozmieszczeni pracownicy z innych jednostek. Ponadto rozpoczęto procedurę rekrutacji kolejnych 116 pracowników zatrudnionych na czas określony, co powinno jeszcze bardziej zwiększyć zdolność krajowej jednostki dublińskiej do zarządzania napływającymi sprawami i dotrzymywania nowych terminów określonych w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją. Krajowa jednostka dublińska opracowała specjalne obowiązujące procedury działania dotyczące przychodzących wniosków i przekazań na podstawie rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją. Nowe przepływy pracy przewidują systematyczną weryfikację odpowiedzialności, wczesne zaangażowanie organów ds. przyjmowania i podmiotów zajmujących się ochroną dzieci oraz ustrukturyzowane przygotowanie przychodzących przekazań.

Ustanowiono niezbędne procedury organizacyjne w celu zapewnienia, aby służby ds. przyjmowania i identyfikacji[9] były informowane o planowanym przekazaniu z około tygodniowym wyprzedzeniem, co umożliwi wcześniejsze przygotowanie zdolności przyjmowania oraz organizację ustaleń praktycznych. Gotowość operacyjną oraz skuteczne zarządzanie przychodzącymi przekazaniami dodatkowo wspiera cotygodniowa wymiana informacji na temat planowanych przybyć. Władze wprowadziły również niezbędne rozwiązania w celu stosowania, w razie potrzeby, ograniczeń swobody przemieszczania się, o których mowa w art. 9 dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania.

[9] Więcej informacji na temat greckiego systemu przyjmowania można znaleźć w komunikacie Komisji w sprawie statusu zarządzania migracją w Grecji, COM(2025) 170 final. Zgodnie z tym komunikatem, choć niektóre aspekty zarządzania migracją mogą wymagać dalszych usprawnień, można jednak uznać, że w systemie azylowym i systemie przyjmowania w Grecji kontynentalnej nie występują żadne uchybienia systemowe, które mogłyby wiązać się z ryzykiem nieludzkiego lub poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych UE. W związku z tym przekazywanie osób na podstawie rozporządzenia dublińskiego do Grecji powinno odbywać się w taki sam sposób, jak w pozostałych państwach członkowskich, tj. bez wymogu indywidualnych gwarancji, o których mowa w zaleceniu Komisji (UE) 2016/1117, i zgodnie z orzecznictwem Trybunału dotyczącym wykładni art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 604/2013.

Zdolności operacyjne zostały dodatkowo wzmocnione dzięki wsparciu EUAA. Do obsługi przychodzących wniosków i przekazań władze zamierzają przydzielić około jedną trzecią pracowników zatrudnionych na czas określony wspieranych przez EUAA (13–14 pracowników) oraz planują dodatkowe szkolenia dla nowo zatrudnionych. Stanowi to uzupełnienie szkoleń prowadzonych już przez wyspecjalizowanych instruktorów krajowej jednostki dublińskiej na temat rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją, w szczególności kryteriów odpowiedzialności.

Grecja z powodzeniem wdrożyła wymogi techniczne dotyczące połączenia systemów krajowych z centralnym systemem Eurodac i jest w stanie przekazywać dane niezbędne do wypełniania obowiązków określonych w rozporządzeniu (UE) 2024/1358[10].

System DubliNet pomyślnie zmodernizowano i jest on w pełni operacyjny zgodnie z nowymi wymogami. Analizowana jest możliwość dalszej automatyzacji procesów rejestracji, klasyfikacji i zarządzania sprawami w celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego i wsparcia przestrzegania terminów określonych w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją.

Krajowy system zarządzania sprawami *Alkyoni II* zmodernizowano z myślą o wsparciu wdrażania rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją przez automatyczne obliczanie terminów, zarządzanie przepływem pracy, monitorowanie spraw, wpisy, funkcje sprawozdawcze i statystyczne, a także integrację z Eurodac. Planuje się dalsze połączenia z systemem DubliNet, wizowym systemem informacyjnym, Systemem Informacyjnym Schengen i ETIAS, aby umożliwić osobom prowadzącym sprawy wykonywanie kluczowych zadań proceduralnych za pośrednictwem jednej platformy. Zmiany te powinny poprawić skuteczność, wzmocnić monitorowanie obciążenia pracą i monitorowanie zaległości w rozpatrywaniu spraw oraz ułatwić przestrzeganie nowych wymogów proceduralnych wprowadzonych rozporządzeniem w sprawie zarządzania azylem i migracją.

W pierwszych tygodniach stosowania rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją (12 czerwca – 7 lipca 2026 r.) 8 państw członkowskich poinformowało Komisję o przedłożeniu Grecji wniosków o przejęcie i powiadomień o wtórnym przejęciu. Z dostępnych informacji wynika, że Grecja zaprzestała praktyki nieprzyjmowania odpowiedzialności i w tym okresie nie udzielono żadnych negatywnych odpowiedzi z powodów wykraczających poza zakres rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją. Przewidziany prawem termin udzielenia odpowiedzi na niektóre z tych wniosków i powiadomień określony w art. 39 ust. 1 i art. 41 rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją jeszcze nie upłynął. W okresie od 12 czerwca do 7 lipca i biorąc pod uwagę niedawną zmianę praktyki w zakresie przyjmowania odpowiedzialności, nie przedłożono jeszcze Grecji żadnych wniosków o przekazanie.

[10] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1358 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania danych biometrycznych w celu skutecznego stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1350 i dyrektywy Rady 2001/55/WE oraz w celu identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz bezpaństwowców, w sprawie występowania z wnioskami o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, w sprawie zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/818 oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013, *Dz.U. L 1358 z 22.5.2024,* http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/2024-05-22.

III. Ocena sytuacji we Włoszech

Włochy wykazały trwałe zaangażowanie i znaczące starania w ramach przygotowań do wdrożenia paktu, jak wskazano w trzecim sprawozdaniu Komisji na temat stanu wdrażania paktu[11], obejmujące szereg środków mających na celu zapewnienie stosowania nowych przepisów dotyczących odpowiedzialności określonych w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją, a także kluczowe innowacje wprowadzone paktem, takie jak procedura graniczna czy Eurodac.

W czerwcu 2026 r. włoska Rada Ministrów przyjęła dekret z mocą ustawy wprowadzający pilne środki mające ułatwić terminowe stosowanie kluczowych postanowień paktu. Dekret przewiduje wprowadzenie zmian w krajowych ramach migracji i azylu, w tym przepisy dotyczące procedury azylowej na granicy, kontroli przesiewowych, Eurodac, warunków przyjmowania i procedur powrotu. Ponadto dekret wzmacnia zdolności administracyjne i sądowe wymagane do wdrożenia nowych ram, w szczególności przez zapewnienie dodatkowego personelu na potrzeby procedur azylowych i środków mających na celu zmniejszenie zaległości w rozpatrywaniu spraw azylowych. Włoski ustawodawca musi przekształcić dekret z mocą ustawy w ustawę w terminie 60 dni od jego publikacji we włoskim Dzienniku Urzędowym; proces ten jest obecnie w toku.

W kwietniu 2026 r., zgodnie z art. 23 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/2055, Włochy poinformowały EUAA o miejscach przekazania, które mają być wykorzystywane do celów rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją, w tym o miejscach przekazania drogą lotniczą, morską i lądową, miejscach przekazania na zasadzie dobrowolności oraz docelowym porcie lotniczym.

W ramach przygotowań do wdrożenia rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją znacznie zwiększono zdolności operacyjne krajowej jednostki ds. wdrożenia rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją. Jednostka ta jest wzmacniana przez rekrutację 15 dodatkowych pracowników długoterminowych, z których co najmniej 10 zostanie przydzielonych do obsługi procedur przychodzących dotyczących przekazań, co niemal dwukrotnie zwiększy zasoby dostępne na potrzeby rozpatrywania napływających spraw[12]. Zapewniono również dodatkową przestrzeń biurową i infrastrukturę wideokonferencyjną. Jednostka ta jest podzielona na wyspecjalizowane sektory obejmujące procedury przychodzące, procedury wychodzące, relokację, odwołania i łączenie rodzin, a osoby prowadzące sprawy są odpowiedzialne za cały cykl życia procedur w swoich sektorach.

Trwa ocena oczekiwanego wpływu nowych ram prawnych w celu oszacowania przyszłego obciążenia pracą i długoterminowych potrzeb w zakresie zdolności wynikających ze zmienionych procedur i terminów określonych w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją. Jednocześnie planowana reorganizacja umożliwi bardziej elastyczny przydział zasobów w zależności od obciążenia pracą, z uwzględnieniem zarówno liczby wniosków i powiadomień, jak i obowiązujących terminów proceduralnych.

[11] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Stan wdrażania paktu o migracji i azylu", COM(2026) 196 final.

[12] Obecnie „sektor przychodzący" (wnioski, powiadomienia, przekazania) obejmuje 12 pracowników wewnętrznych oraz jednego pracownika zatrudnionego na czas określony w ramach projektu finansowanego z FAMI.

Przepływy pracy są dostosowywane na podstawie testowania nowej aplikacji DubliNet, a krajowe narzędzie zarządzania sprawami zaprojektowano w celu ułatwienia rozpatrywania wniosków o przejęcie i powiadomień o wtórnym przejęciu. Ustanowiono procedury operacyjne w celu koordynowania działań organów zaangażowanych we wdrażanie paktu (w szczególności w odniesieniu do rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, w tym przez sądownictwo), zapewnienia usprawnionego rozpatrywania spraw, jasnego podziału obowiązków i zgodności z nowymi wymogami proceduralnymi.

Budowanie zdolności dodatkowo wspierają szkolenia ustawiczne, udział w działaniach koordynacyjnych, moduły szkoleniowe EUAA oraz wewnętrzne mechanizmy wymiany wiedzy. Pracownicy wysokiego szczebla certyfikowani jako instruktorzy EUAA zapewniają szkolenia i przyczyniają się do wysokiego poziomu wiedzy fachowej i spójności operacyjnej w całej jednostce.

Organizacja krajowego systemu przyjmowania wydaje się wystarczająca do zakwaterowania osób przekazywanych na podstawie rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją w ramach istniejącej ogólnokrajowej sieci ośrodków przyjmowania, która obejmuje ośrodki odpowiednie do zakwaterowania rodzin z dziećmi oraz osób ubiegających się o ochronę międzynarodową wymagających szczególnego traktowania. Zdolność przyjmowania zwiększa się dzięki dodatkowemu finansowaniu z FAMI[13]. Ponadto w przypadku zwiększenia liczby przekazań plan kryzysowy opracowany przez władze włoskie na podstawie dyrektywy (UE) 2024/1346[14] umożliwiłby szybkie zwiększenie zdolności przyjmowania dzięki dodatkowym miejscom zakwaterowania, koordynowanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i prefektury.

Jednocześnie EUAA nadal zapewnia wsparcie operacyjne w obszarach dotyczących procedur wychodzących, odwołań i relokacji, a potrzeba dalszego wsparcia zostanie oceniona po wstępnej fazie wdrażania paktu.

Włochy z powodzeniem wdrożyły wymogi techniczne dotyczące połączenia systemów krajowych z centralnym systemem Eurodac i są w stanie przekazywać dane niezbędne do wypełniania obowiązków określonych w rozporządzeniu (UE) 2024/1358.

System DubliNet pomyślnie zmodernizowano i jest on w pełni operacyjny zgodnie z nowymi wymogami. Władze włoskie aktywnie uczestniczyły w testach eu-LISA, w tym w działaniach dwustronnych z innymi państwami członkowskimi, i z powodzeniem przetestowały kluczowe funkcje, takie jak tworzenie, przekazywanie i otrzymywanie standardowych formularzy. Pracownicy jednostki ds. wdrożenia rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją ukończyli też specjalne szkolenie.

[13] Szczegółowe informacje na temat włoskiego systemu przyjmowania można znaleźć w materiałach informacyjnych przygotowanych przez EUAA w ramach wdrażania dublińskiego planu działania (https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/dublin-procedure). Materiały informacyjne zawierają szczegółowe informacje na temat warunków przyjmowania i detencji, w tym warunków dotyczących osób wymagających szczególnego traktowania, dostępu do podstawowej opieki i usług medycznych, a także informacje na temat procedury azylowej, w tym dostępu do procedury i gwarancji proceduralnych po przekazaniu, zgodnie z wymogami odpowiednich przepisów Unii. Te materiały informacyjne mają charakter dynamiczny i są modyfikowane w zależności od zmieniających się okoliczności w danym państwie członkowskim.

[14] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, *Dz.U. L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj*.

Jednocześnie władze dostosowują krajowy system zarządzania sprawami (*SUA*), aby uwzględnić nowe wymogi wprowadzone paktem. Planowane aktualizacje mają na celu zwiększenie interoperacyjności z policyjnymi bazami danych i Eurodac, ułatwienie wymiany informacji w ramach różnych procedur oraz wprowadzenie większej automatyzacji przepływów pracy.

W pierwszych tygodniach stosowania rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją (12 czerwca – 7 lipca 2026 r.) 8 państw członkowskich przekazało Komisji informacje dotyczące przedłożenia wniosków o przejęcie, powiadomień o wtórnym przejęciu lub standardowych formularzy dotyczących przekazania. Z dostępnych informacji wynika, że Włochy nadal przyjmują wnioski i powiadomienia w sposób dorozumiany. Przekazania nie zostały jednak jeszcze wznowione. W wyżej wymienionym okresie przedłożono 12 wniosków o przekazanie, a Włochy je odrzuciły[15]. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zarządzania azylem i migracją przyjmujące państwo członkowskie nie może odrzucić wniosku o przekazanie i, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2025/2055, musi zaproponować alternatywną datę przekazania[16].

IV. Wnioski

Poczyniono znaczne postępy we wdrażaniu przepisów paktu o migracji i azylu. Państwa członkowskie są na dobrej drodze do dostosowania swojego ustawodawstwa krajowego, ustanowienia i zorganizowania obowiązkowych kontroli przesiewowych i procedur granicznych, osiągnięcia wystarczających zdolności przyjmowania, a także ograniczenia zaległości i opóźnień w procedurach azylowych. Państwa członkowskie poczyniły również postępy w zwiększaniu zdolności niezbędnych do przekazywania odpowiedzialności oraz wykonywania zobowiązań solidarnościowych. Jednocześnie konieczne jest podjęcie działań w celu sprostania pozostałym wyzwaniom, w tym w odniesieniu do nowych przepisów dotyczących odpowiedzialności określonych w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją.

Obecne stosowanie przepisów dotyczących odpowiedzialności przez Cypr i Hiszpanię oraz współpraca operacyjna prowadzona obecnie z tymi państwami członkowskimi nie budzą żadnych szczególnych obaw i uznaje się je za odpowiednie do zapewnienia prawidłowego wdrożenia części III rozporządzenia (UE) 2024/1351. W związku z tym uznaje się, że dalsze monitorowanie na podstawie art. 4 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/2323 nie jest konieczne.

Środki wprowadzone dotychczas przez Grecję, wraz z aktywnym zaangażowaniem i współpracą organów krajowych z innymi państwami członkowskimi, stanowią pozytywne przesłanki wskazujące, że Grecja zaczęła dokonywać poprawy praktyk zaobserwowanych podczas stosowania rozporządzenia Dublin III oraz wykazuje gotowość do zapewnienia

[15] W okresie sprawozdawczym dokonano jednego przekazania do Włoch na podstawie wniosku potwierdzonego przed 12 czerwca 2026 r.

[16] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2025/2055 z dnia 2 października 2025 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 w odniesieniu do zarządzania azylem i migracją oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 1560/2003, *Dz.U. L, 2025/2055, 12.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2055/oj*. Zgodnie z art. 25 ust. 5 i art. 26 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji przyjmujące państwo członkowskie musi potwierdzić możliwość przyjęcia przekazania lub zaproponować inne warunki przekazania lub inne miejsce lub inny czas przekazania, a także podać powody braku możliwości przyjęcia przekazania w sposób proponowany przez przekazujące państwo członkowskie.

skutecznego i prawidłowego wdrożenia części III rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją. Biorąc pod uwagę, że nowe przepisy dotyczące odpowiedzialności zawarte w rozporządzeniu w sprawie zarządzania azylem i migracją obowiązują krócej niż jeden miesiąc, a terminy związane z nowymi przepisami dotyczącymi odpowiedzialności nie weszły jeszcze w życie, nie można jeszcze stwierdzić, czy dokonano pełnej poprawy w odniesieniu do dotychczasowych praktyk.

Środki wprowadzone dotychczas przez Włochy wskazują na znaczące starania na rzecz przygotowania do wdrożenia części III rozporządzenia w sprawie zarządzania azylem i migracją. Na obecnym etapie nie można było jednak zaobserwować żadnych konkretnych przesłanek wskazujących na zaprzestanie praktyk określonych w rozporządzeniu Dublin III, w szczególności w odniesieniu do zawieszania przyjmowania przekazań, z wyjątkiem przypadków łączenia rodzin małoletnich bez opieki. Ponadto obecnie nic nie wskazuje na to, że władze włoskie aktywnie współpracują z innymi państwami członkowskimi w zakresie praktycznych i logistycznych kroków mających na celu wznowienie przekazywania osób. Włochy muszą w trybie pilnym usunąć wszystkie pozostałe przeszkody, w tym przez zaprzestanie praktyk, które dotychczas uniemożliwiały przekazania, oraz zapewnić niezbędne zaangażowanie i współpracę operacyjną z innymi państwami członkowskimi w zakresie wszystkich ustaleń praktycznych i logistycznych, tak aby przekazania przeprowadzano skutecznie zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zarządzania azylem i migracją.

Komisja nadal będzie monitorować sytuację na podstawie odpowiednich informacji i danych, które mają zostać dostarczone przez państwa członkowskie w celu przeprowadzenia oceny do 15 października 2026 r. zgodnie z art. 4 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2025/2323. W tym kontekście szczególna uwaga zostanie poświęcona poziomowi współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi, w tym aktywnemu zaangażowaniu na rzecz ułatwiania przekazań i ścisłej współpracy w kwestiach praktycznych i logistycznych.